

Grantee:
Charitable Organization
“Charity and Health Foundation”
Project:
“Community Resource Center in Ukraine”
Mott Foundation Grant #
MOTT/2017-02189
Period Covered:
01.01.2020
through
31.12.2020

Мета проєкту – посилення спроможності територіальних громад України у сфері організації безпечного середовища через збір та поширення кращих практик організації взаємодії поліції з населенням, дотримання правопорядку

та попередження злочинності серед голів об'єднаних територіальних громад (ОТГ), поліцейських офіцерів, шерифів, організацій громадянського суспільства, провайдерів безоплатної правової допомоги, громадських радників. Здійснення громадського контролю за діяльністю пілотного проєкту «Поліцейський офіцер громади» на відповідність цілям та завданням, виявлення недоліків для вдосконалення їх роботи.

1 Завдання. Збір та дослідження інформації, обговорення реальних проблем громадської безпеки в сільській місцевості, просування реформи поліції в Україні, сприяння вдосконаленню взаємодії населення з поліцією. Здійснення громадського контролю за впровадженням пілотного проєкту «Поліцейський офіцер громади» - як це змінює підходи до роботи дільничного офіцера поліції та як співпрацює з громадою поліцейський офіцер громади.

1.1 Для налагодження контактів з об'єднаними територіальними громадами, виявлення впливу роботи поліцейських офіцерів громад та шерифів (в різних організаційних формах) на безпекову ситуацію в громадах з **6-ти** областей, успіхів і недоліків у роботі та аналізу прийнятих в ОТГ безпекових програм ми долучили до проєктної команди регіональних координаторів. Таким чином, Миколаївську та Херсонську область координувала **Ірина Ухваріна**, Харківську та Дніпропетровську - **Юрій Чумак**, Полтавську область - **Сергій Жук**, Хмельницьку область - **Вікторія Ільчишена**.

всього виїздів - 45
Херсонська та Миколаївська обл. - 17
Харківська та Дніпропетровська обл. - 13
Хмельницька обл. - 6
Полтавська обл. - 9

<https://sheriffua.org/>

авторські статті - 84

розділ «Аналітичні статті» - 6

розділ «Світовий досвід» - 6

США Канада Литва Естонія

<https://www.facebook.com/ukrainiansheriff>

всього публікацій - 186

<https://vgoru.org/>

всього статей - 69

Реформа поліції в Україні стартувала у 2015 році. У 2018 році був ініційований і офіційно стартував 29 травня 2019 року проєкт «Поліцейський офіцер громади», коли 34 поліцейських офіцерів громади розпочали службу в 22-х територіальних громадах Дніпропетровської області. МВС планувало закінчити проєкт до кінця 2020 року. Але цього не сталося.

Станом на листопад 2020 року поліцейські офіцери громади служать лише у 13-ти областях: Волинська, Донецька, Дніпропетровська, Івано-Франківська, Закарпатська, Запорізька, Кіровоградська, Луганська, Львівська, Рівненська, Черкаська, Харківська, Хмельницька. Наразі 365 поліцейських офіцерів громади обслуговують 3 313 998 мешканців у 4 256 населених пунктах (229 ОТГ).

Основна **мета проєкту «Поліцейський офіцер громади»** — забезпечити кожну об'єднану територіальну громаду України фаховим офіцером, який стане невіддільною її частиною:

- братиме активну участь в житті своєї громади;
- особисто налагодить контакт з кожним її мешканцем;
- проводитиме профілактичну роботу серед місцевого населення (тематичні зустрічі, виступи в школах, спільні ініціативи тощо);
- тісно співпрацюватиме з жителями;
- допомагатиме вирішувати конфліктні ситуації;
- контролюватиме дотримання фізичними та юридичними особами правил та порядку зберігання і використання зброї;
- боротиметься з рейдерством і бракон'єрством;
- забезпечуватиме порядок та безпеку на території своєї громади.

Особливості. Поліцейські офіцери громади (ПОГи) не тільки працюють в конкретній ОТГ, але й переважно там живуть, а отже є частиною громади. Кожен ПОГ забезпечений службовою автівкою Renault Duster, на відміну від дільничного поліцейського.

В результаті реформи! До реформи поліції один дільничний інспектор міліції мав обслуговувати близько 2,2 тисяч осіб, а після реформи передбачено, що територія, яка обслуговується одним **дільничним офіцером поліції (ДОП)** – поліцейська дільниця – має бути із чисельністю населення, що не перевищує 6 тисяч осіб у сільській місцевості та 7 тисяч осіб – у містах.

В реальності ж, як з'ясувала команда проекту, кількість людей яка обслуговується одним дільничним офіцером поліції доходить до **24 тисяч людей**, до дільниці входить до **26 населених пунктів**. У віддалених селах часто люди скаржаться, що бачать свого дільничного раз на півроку або рідше.

До складу цих ОТГ увійшли близько 4500 колишніх місцевих рад. 11 млн людей проживають в ОТГ.

Друга реформа, яка триває з 2014 року і суттєво впливає на безпеку – **Децентралізація** – це передача повноважень та фінансів від державної влади якнайближче до людей - органам місцевого самоврядування. Перший етап відбувався у 2015-2019 роках. В Україні добровільно було створено 982 об'єднані територіальні громади (ОТГ).

4500 колишніх місцевих рад.

У лютому 2020 р. Віце-прем'єр-міністр – Міністр розвитку громад та територій Денис Шмигаль заявив, що реформа децентралізації завершиться в 2020 році проведенням восени місцевих виборів на новій територіальній основі громад. Впродовж року Уряд затвердив новий адміністративно-територіальний устрій базового рівня. Відповідно до розпоряджень Кабінету Міністрів, після місцевих виборів в Україні буде 1469 територіальних громад, які покриватимуть усю територію країни. У липні 2020 р. Верховна Рада України прийняла Постанову № 3650 «Про утворення та ліквідацію районів».

Згідно з документом, тепер в Україні 136 районів. Старі 490 районів парламент ліквідував. Та постанову 3809 про призначення чергових місцевих виборів на 25 жовтня 2020 року. ВРУ прийняла зміни до виборчого законодавства. У результаті, після чергових місцевих виборів восени 2020 року на новій територіальній основі районів та громад, повноваження між рівнями управління повинні бути розмежовані за принципом субсидіарності. Мешканці громад мають бути забезпечені механізмами та інструментами впливу на місцеву владу та участі у прийнятті рішень.

20 жовтня 2020 Міністр розвитку громад та територій Олексій Чернишов заявив, що реформу децентралізації мають завершити у 2021 році. Очікується внесення зміни до Конституції щодо децентралізації, які необхідні для подальшого просування реформи та її завершення.

Реформа поліції стартувала в Україні в 2015 році

У сільській місцевості

До реформи	Після поліції
1 ДОП	1 ДОП
обслуговує	обслуговує
2200 тис.	6000 тис.
населення	населення

інформація
станом на
листопад
2020 року

В реальності, кількість людей, що обслуговується одним ДОПом доходить до 24 тисяч людей, до дільниці входить до 26 населених пунктів.

ПОГ - поліцейський офіцер громади
ДОП - дільничний офіцер поліції

За оцінками експертів, перший етап децентралізації, який завершується у 2020 році, ще не вирішує проблеми диспропорції між територіями. Зокрема, у якості та кількості надання послуг на місцевому рівні. Розподіл повноважень між державними й місцевими органами влади в контексті адмінреформи тягне за собою низку проблем, з якими стикаються ОТГ. “Проблема, яка постане наступного року – це повноваження місцевих органів влади і держави, їхнє балансування. Має бути повноцінне функціонування місцевого самоврядування, а цьому є спротив, бо ніхто не хоче брати на себе відповідальність, адже державні субвенції зменшуються, а навантаження на місцевий бюджет збільшуватиметься”, - зазначив Данилов. Водночас, за його словами, відсутні інструменти здійснення органами місцевого самоврядування своїх повноважень.

Висновки. Обидві реформи мали завершитись у 2020 році. Але, як бачимо, цього не сталося. Навпаки, проблем із безпекою в селах побільшало. Наш проєкт не втрачає актуальності. Велика кількість об'єднаних громад вимушені самотужки вирішувати безпекові проблеми, розробляти місцеві цільові програми, гуртувати населення для вирішення безпекових проблем, в чому ми можемо їм допомогти.

1.2 Через відміну проведення публічних заходів, у зв'язку із введенням обмежень на проведення масових заходів в Україні, а пізніше введення карантину, ми були вимушені відтермінувати проведення публічних заходів у рамках проєкту. Тому круглі столи в 6-ти областях перенесено на 2021 рік, з можливим переходом в дистанційну площину.

1.3 Проведено семінар у м.Вознесенську Миколаївської області на тему «Успішні практики безпеки в громадах», 19 листопада 2020 року за участі 12-ти дільничних офіцерів поліції та поліцейських офіцерів громади.

Представники команди - керівниця проєкту Наталя Бімбірайте, юристка Олена Старюк та координаторка у Херсонській та Миколаївській областях Ірина Ухваріна презентували напрацювання за 3 роки, обговорили існуючі форми організації безпеки в громадах України, представили національний та міжнародний досвід взаємодії поліції з цивільним населенням. Разом шукали шляхи вирішення

проблемних питань щодо взаємодії дільничних офіцерів поліції, поліцейських офіцерів громади з селами та ОТГ, провели анонімне анкетування поліцейських. Докладніше у **Додатку №1**.

Під час семінару з'ясували, що існує суттєва різниця в посадових обов'язках між дільничним офіцером поліції (ДОП) та поліцейським офіцером громад (ПОГ).

Поліцейські офіцери громад поділилися досвідом:

«Раніше половину робочого дня витрачав на наради в районному відділенні поліції, якому був підпорядкований. Виїжджав о 7.30, відбував дві наради і лише о 12.00-13.00 повертався на свою дільницю. Лише кілька годин займався своїми безпосередніми обов'язками на місці і о 16.30 знову їхав до райцентру на нараду. Звісно, за кілька годин роботи безпосередньо в селищі нічого не встигав. Доводилося працювати ввечері за рахунок власного часу.

Зараз ситуація кардинально інша. Я протягом усього дня перебуваю в громаді. Більше часу присвячую превентивним заходам, профілактичним бесідам у школах із «важкими» дітьми, без яких громадський порядок у селищі неможливий. І вже видно результат – порушень громадського порядку стало менше. Раніше на це бракувало часу.»

«Нам зробили дуже гарне приміщення з якісним ремонтом. Протягом десяти років моє робоче місце не ремонтувалося, доводилося в разі потреби самому це якось робити. Також нам виділили всю оргтехніку –

починаючи від ручки з папером і закінчуючи принтером і комп'ютером. Цього всього раніше не було і доводилося самому якось діставати або купувати за свої гроші. А так, коли все необхідне є, думки налаштовані тільки на роботу.»

«В результаті реформ з 12-ти дільничних нас залишилося 4. Чесно кажучи, одному їхати на виклик до того ж самого

сімейного бешкетника, страшнувало. Навіть, щоб піти у відпустку, мені доводиться домовлятися, щоб мій колега брав на себе ще й мою територію. Тобто, у нього було 6 тисяч людей на обслуговуванні, а стало – 12 тисяч. І ще дуже залежить від території, або мені їхати 30 км на виклик, або 60 км – є різниця?»

Аналіз анкет для дільничних офіцерів громади показав:

100% учасників вважають, що залучення представників громади до співпраці з поліцією у вирішенні безпекових питань є доцільним. Потрібен представник у громаді, який би допомагав дільничному офіцеру поліції. Але практичний досвід співпраці з громадськими формуваннями або добровільними помічниками мають лише 40%.

Учасники поділились позитивним досвідом співпраці:

- Завдяки співпраці з головою громадського формування, володію інформацією про події на території громади у реальному часі, можу розраховувати на допомогу;
- Дієва допомога у розслідуванні злочинів та охорона громадського порядку;
- Допомога у наданні інформації.

Що на думку учасників необхідно для ефективної співпраці:

- Наділити громадські формування певними повноваженнями, наприклад: складання адміністративних протоколів (постанов) за дрібні адміністративні правопорушення;
- Створення громадського формування та запровадження посади «Шерифа»;
- Сформуванню активних громадян ОТГ, створити для комунікації групи з мешканців, за допомогою цього здійснювати обмін інформацією та своєчасне реагування на події;
- Співпраця повинна бути, у формі залучення громадськості під час впровадження безпекових проектів та вивчення причин та умов виникнення правопорушення;
- Співпраця націлена на потреби людей;
- Представник громади повинен допомагати поліцейському, наприклад надати інформацію про деяких людей;
- Проведення спільних патрулів, допомога в отриманні інформації;
- Надати деякі окремі повноваження, фінансове забезпечення, збільшення повноважень Поліцейських офіцерів громад.

Що на думку учасників може покращити взаємодію дільничного офіцера поліції з населенням:

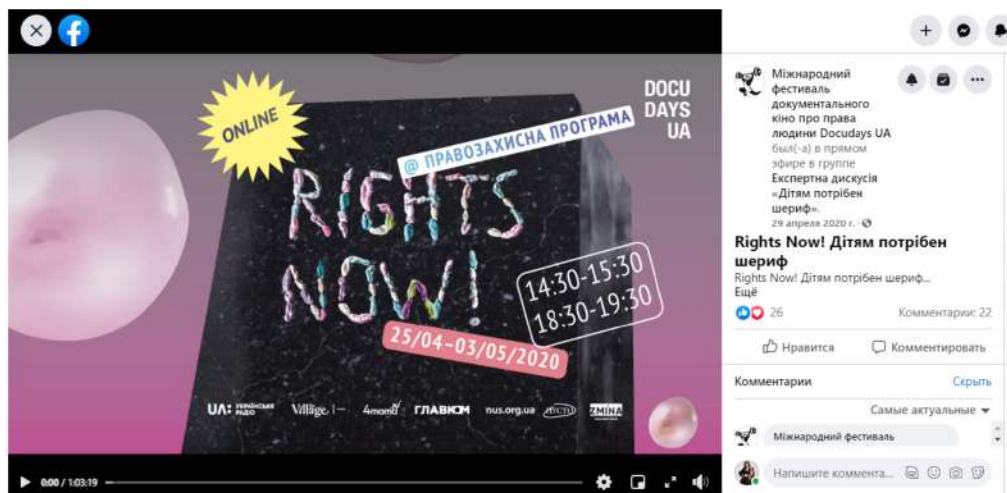
- Для покращення потрібно мешкати в даній ОТГ, не відлучатись на інші службові завдання поза межами ОТГ;
- Співпраця з населенням на засадах партнерства;
- Необхідно зменшити вплив начальників Відділів поліції, а саме заборонити їм залучати ДОПів до неприцільних їм завдань і дозволити їм повноцінно працювати в ОТГ;
- Постійне знаходження на території обслуговування, більше часу та можливості спілкування з населенням;
- Дільничний повинен бути весь свій робочий час на своїй дільниці;
- Постійне перебування в громаді;
- Спілкуватись частіше з населенням, організувати зібрання, проводити профілактичні бесіди;
- Постійно спілкуватись з населенням;

Також проблемними є питання матеріально-технічного забезпечення та прогалини та колізії в Законодавстві, які потрібно виправляти. Одним із негативних чинників у роботі дільничних є залучення їх до завдань, не пов'язаних із їх посадовими обов'язками. Решту запланованих семінарів (5) планується провести у 2021 році після поліпшення епідемічної ситуації.

Впродовж січня-лютого 2020 року ми спланували та здійснили підготовчі заходи для проведення круглого столу «Вплив реформ на безпеку дітей у громадах» 22 березня в рамках правозахисної програми фестивалю **Rights Now 17-го Міжнародного фестивалю документального кіно про права людини Docudays UA**. Правозахисна програма Rights Now! - це щорічний потужний майданчик для дискусій, лекцій, майстер-класів, тренінгів, а також показів документальних стрічок та їх обговорень. Щороку у Rights Now! беруть участь правозахисники, громадські організації, активісти, представники державних органів.

Але через введення в Україні 16 березня 2020 карантинних обмежень у зв'язку з поширенням пандемії COVID-19 Міжнародний фестиваль документального кіно про права людини Docudays UA 2020 був перенесений на квітень і проводився в онлайн режимі.

Команді проєкту довелось повністю змінити концепцію і форму заходу. То ж ми провели **29 квітня 2020 року** експертну дискусію «Дітям потрібен шериф» в режимі онлайн із сурдоперекладом.

Модератор дискусії: фасилітатор діалогів та групової роботи, дослідник **Максим Єлігулашвілі**.

Спікери:

- директорка комунальної установи «Центр соціальних послуг» Чаплинської селищної ради **Альона Ращупкіна**;
- помічник Голови Національної поліції України **Андрій Ткачов**;
- голова громадської організації Херсонський обласний центр «Успішна жінка» **Анжела Литвиненко**;
- керівниця проєкту «Шерифи для нових громад» **Наталія Бімбірайте**.

Теоретично, захистом інтересів дітей опікується безліч різних державних установ. Але реальне життя дуже далеке від теорії, особливо в селах.

Під час процесу децентралізації в багатьох громадах профільні соціальні служби просто

«зникли». А поліція, інспектори ювенальної превенції доїжджають туди лише тоді, коли з дитиною вже сталося щось жахливе.

Зокрема, у лютому 21-річний чоловік побив сина своєї співмешкани за те, що він плакав, не давав відпочивати. Коли дитині стало зле, її поклали в ліжку. Через деякий час «батьки» виявили, що хлопчик помер. Лікарі встановили: смерть сталася через забиття. Дитині був лише один рік і вісім місяців.

У квітні патрульна поліція забрала з міського сміттєзвалища семеро дітей віком від 7 до 14 років. Вони жили там у халабудях разом з батьками та сортували сміття. У найменших навіть не було свідоцтв про народження. Ще троє дітей, 7-ми, 8-ми і 10 років, порпалися з батьком на смітниках у Скадовську, сміттєзвалище замінило їм дім. Молодший хлопчик виявився хворим на пневмонію, а старші - заражені педикульозом.

Також, за словами старшого офіцера відділу дільничних інспекторів поліції Херсонської області **Віталія Сайфутдінова**, з початку карантинних заходів й станом на 28 квітня, надійшло **850** повідомлень про домашнє насильство. Складено **580** адміністративних протоколів за ст. 173-2 Кодексу про адмінправопорушення, а саме – домашнє насильство, винесено **153** термінових заборонних приписи кривдникам.

Чому так трапляється? І що можемо зробити, аби діти не потерпали від батьківських чвар, від побоїв, знущань, голоду, не потрапляли в трудове та сексуальне рабство? Саме про це йшла мова під час онлайн дискусії.

Як розповіла пані **Альона Ращупкіна**, раніше в кожному районі були соціальні працівники. Вони опікувалися родинами, що опинилися в складних життєвих обставинах. Тепер кожна ОТГ сама вирішує, чи утримувати такого фахівця, чи ні. І, на жаль, частіше схиляються до «ні», бо бюджет «не гумовий». У цьому сенсі Чаплінка – «щасливий виняток», адже тут створена та працює окрема профільна комунальна установа. Соціальні працівники є в кожному селі громади, вони там мешкають і завжди готові прийти на допомогу в будь яку пору доби, попри вихідні та свята. Але стикаємося з тим, що найбільша загроза дітям – їхні батьки. А діти зазвичай не зізнаються, бо дуже бояться потрапити в інтернат, втратити родину. І якщо їх вилучати, то куди їх потім направляти?

Крім того, соціальні працівники не можуть без дозволу батьків зайти до будинку, подивитися, в якому стані діти, в яких умовах вони живуть. А під час сімейних чвар часто самі наражаються на небезпеку, бо розлючений «батько» може й за вила схопитися.

Видимі невидимі діти та порушення їх прав

Діти СЖО, визначення загальних проблем та проробковий сучасної моделі/системи захисту прав дитини.

- Служби у справах дітей
- Мережа закладів соціального захисту дітей
- Інформація щодо створення служб у справах дітей в об'єднаних територіальних громадах Херсонської області: 4 ОТГ (Новокаховська, Кочубейська, Любимівська, Борзенська) – 162 дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування в ОТГ; СЖО 72 дитини

<https://www.msp.gov.ua/content/sluzhbi-u-spravah-ditey-v-otg.html>

Статистика, квітень 2020

- Щодо засуджених до покарань, не пов'язаних з позбавленням волі та осіб до яких застосовано адміністративне стягнення - 15 неповнолітніх (844 в Україні)
- 2051 звернення на гарячу лінію по домашньому насильству з 12.03 по 12.04 2020

Помічник Голови Національної поліції України **Андрій Ткачов**, який в минулому теж мав досвід соціальної роботи, підтвердив - «прогалин» дійсно дуже багато. Виявляється, поліція теж іноді буває безсила і не може діяти за рамками своїх повноважень. Наприклад, коли виклик про захист дитини від батьків надходить уночі чи на вихідних. І без відповідного акту від служби у справах дітей правоохоронці не можуть вилучити малечу із родини. Однак, у такий час служби не працюють, а діти у небезпеці, їх не можна залишати вдома. Тож офіцери ризикують – забирають малечу й відвозять до лікарень. А акти складають вже потім. Також поліція не може відкрити кримінальне провадження щодо батьків, які знущаються над дітьми, доки не буде офіційної заяви від громадян. Тож закликає не мовчати, якщо бачимо такі ситуації, поки не сталося лихо.

Пані **Анжела Литвиненко** розповіла про дітей, яких втягують у злочини, які потерпають від сексуального та трудового рабства і вимушені жебракувати. Та поділилися досвідом, як можна покращити ситуацію, зокрема, запропонувала втілювати всім разом принцип «4П».

Рейди, як профілактика і виявлення. Хто в рейдах?

Принцип 4 П

Попередження (профілактичні заходи, інформування громади)

Потерпілим дітям надання допомоги

Покарання злочину, притягнення до відповідальності злочинців

Поліцейські дії в координації і в співпраці з громадою на забезпечення безпеки

тобто профілактичної роботи з родинами, щоб попередити трагедії. І в цьому напрямку треба консолідувати зусилля і державних установ, і органів місцевого самоврядування, і громадськості.

Відеотрансляцію переглянули **1673** осіб з офіційних фейсбук сторінок **Docudays UA** та **“Шерифи для нових громад”**. Відеозапис також доступний на сайтах організаторів Docudays UA та “Шерифи для нових громад” та трьох каналах Youtube - Громадське, Докудейз, Шерифи для нових громад. Загальне охоплення аудиторії, залученої до перегляду трансляції перебільшує **12281** осіб.

За результатами заходу вийшло **30** публікацій на національних та регіональних онлайн ресурсах: “Громадській простір”, Docudays UA, Інформаційне агентство «Українські Національні Новини», Громадське Телебачення, Експертний центр з прав людини, “Дзеркало тижня”, ZMINA, Онлайн газета “Вгору” та інші. Загальне охоплення аудиторії з перегляду публікацій перебільшує **14000** осіб. Таким чином, завдяки карантинним обмеженням нам вдалося зібрати більшу аудиторію, ніж планувалося до цього. Докладніше у **Додатку № 2**

Всі спікери та інші учасники дискусії говорили майже те саме, що діти наразі є найбільш вразливими і незахищеними членами суспільства. Насамперед вкрай не вистачає превентивної,

2.1 Видання дайджесту «Безпекові ініціативи в Україні» з моніторингом ЗМІ про безпекові ініціативи в громадах, результати та наслідки їх впровадження, успіхи й помилки. Видано **8** тематичних Дайджестів, а саме:

- №1 “Безпека громад в умовах карантину”
- №2 “Права дитини у малих громадах”
- №3 “Громадське формування на захисті села”
- №4 “Домашнє насильство: чи допоможуть шерифи?”
- №5 “Громадське затримання чи законне затримання”
- №6 “Поліцейські офіцери громади: перший рік”
- №7 “Безпекові ініціативи. Світовий досвід”
- №8 “Як живуть громади без шерифів”

ШЕРИФИ
ДЛЯ НОВИХ ГРОМАД

Дайджест №4

Домашнє насильство - чи допоможуть шерифи?

Свобода від насильства – основне право людини. Домашнє насильство один із злочинів, що вчиняється щодня. При цьому соціальний тиск на жертв такий сильний, що звертатися за допомогою вони зазвичай бояться. У сільській місцевості переважно проблема насильства у сім’ї вважається буденною. Як громада разом з шерифами та поліцією розв’язують болючі сімейні проблеми та що чекає на злочинців, читайте у нашій підбірці.

8 e-mail
випусків **Дайджест**
Загальне охоплення
аудиторії 1672

ШЕРИФИ
ДЛЯ НОВИХ ГРОМАД

Дайджест №5

Громадське затримання

Вітасмо!

Команду проєкту «Шерифи для нових громад» часто запитують, що таке громадське затримання, та чи є факти, коли не правоохоронці, а саме пересічні громадяни зупиняють та затримують злочинців. Хто має на це право? Як правильно провести громадське затримання? Які наслідки таких дій? У цьому Дайджесті відповісасмо докладно.

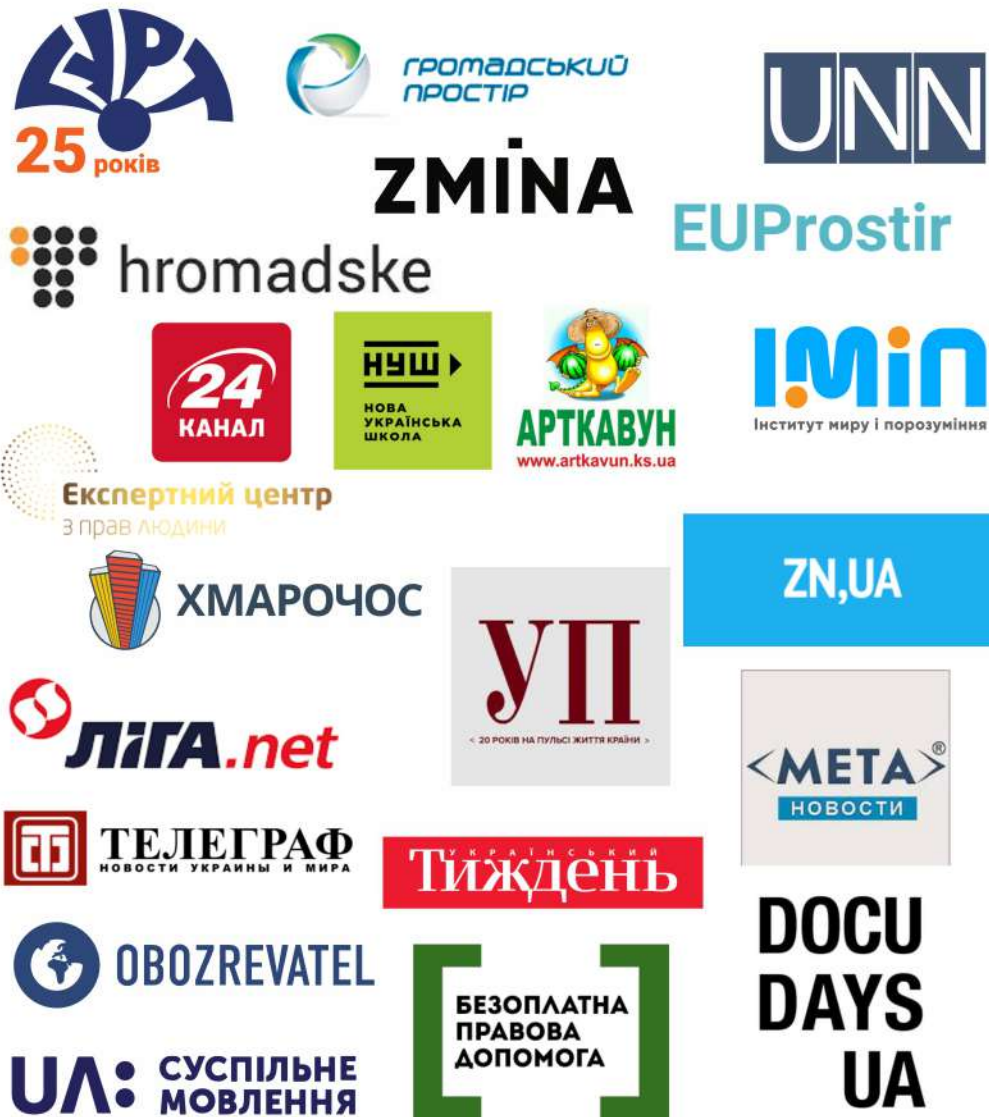
Громадське затримання. Питання й відповіді.
Пам’ятка для сміливців

Згідно чинного законодавства України, затримати злочинця можуть не лише правоохоронці, але пересічні люди. Представляємо оновлену версію “Пам’ятки для цивільних сміливців” - все про громадське затримання в питаннях та відповідях. У ній ви знайдете відповіді на питання: Що таке громадське затримання? Хто може здійснювати громадське затримання? Кого можна законно затримати без ухвали суду? Чи можна забирати у затриманого речі? Якщо сміливець, затримуючи злочинця, сам постраждав, чи компенсує держава нанесену йому шкоду?

Дайджести розіслані електронною поштою для представників громад, поліцейських офіцерів громади, шерифів, громадських радників. По статистиці, **67%** з них читають та відвідують наш сайт “Шерифи для нових громад” через посилання в Дайджестах. Докладніше у **Додатку № 3**

Всього **74 матеріали** про проект опубліковані національними та регіональними виданнями, радіо й телебаченням. Перелік публікацій у **Додатку № 4**.

Робота із соцмережами

Найбільш популярною в Україні є соцмережа Фейсбук, тож ми вирішили спрямувати зусилля на налагодження комунікації з користувачами через публічну сторінку проекту “Шерифи для нових громад”. За рік розміщено **186** публікацій. Інформація також поширюється приблизно в **40** тематичних фейсбук-групах.

На грудень 2019 року кількість підписників сторінки складала 300 осіб. На момент підготовки звіту їх кількість збільшилася більш ніж **втричі, до 1100 осіб**.

Впродовж року на Facebook сторінці проекту показники охоплення аудиторії **в п'ять разів перебільшують** заплановану ціль, складають **529533**.

У мережі Youtube з каналу “Шерифи для нових громад” загальна кількість переглядів з унікальних постів - **5314**.

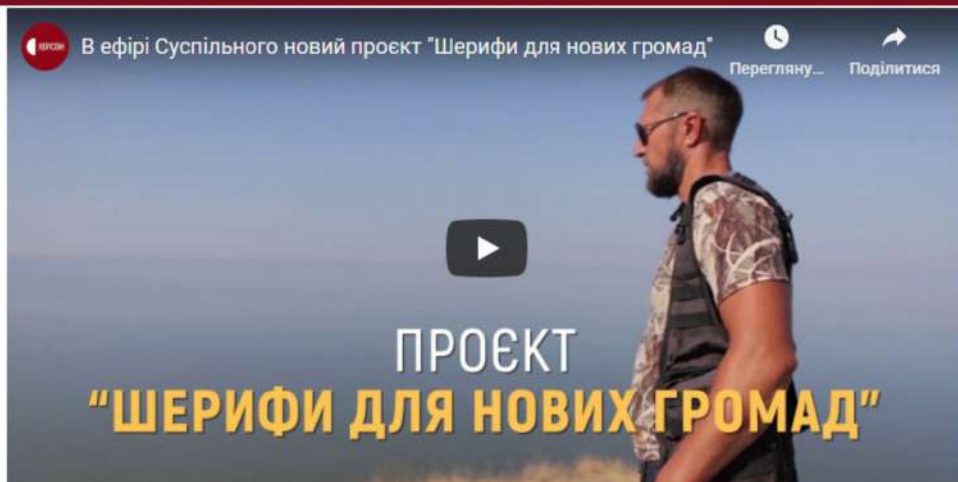
<https://www.facebook.com/ukrainiansheriff>

всього публікацій - **186**
загальне охоплення - **529533**
взаємодія - **73576**
кількість шанувальників - **1078**
кількість підписників - **1150**
жінки - **52%** / чоловіки - **48%**

<https://www.youtube.com/channel/>

кількість відео - **15**
кількість переглядів - **5314**

план виходу сюжетів:
грудень 2020 року -
березень 2021 року

**UA: СУСПІЛЬНЕ
МОВЛЕННЯ**

план виходу сюжетів:
листопад 2020 року -
лютий 2021 року

З травня 2019 р. команда проєкту проводила переговори з Херсонською філією Суспільного мовлення щодо можливості спільного виробництва документальних сюжетів про життя громад та шерифів у Херсонській області. Торік проєкт відібрали на відкритому конкурсі «Створюй із Суспільним». Але через проблеми, пов'язані з реформацією мережі Суспільного в регіонах України, виготовлення відеосюжетів розпочалось у влітку 2020 року та тривало до кінця жовтня.

«Програма «Шерифи для нових громад» — це історії про незвичайних мешканців Херсонщини, які працюють у своїх громадах «замість поліцейського». З 9 листопада 2020 р. щопонеділка о 21:35 в ефірі всіх регіональних телеканалів Суспільного транслюються **12 серій тележурналу «Шерифи для нових громад».**

«Шерифи для нових громад».

В угоді із «Суспільним» щодо виробництва телесюжетів "Шерифи для нових громад" є умова, що ми також можемо публікувати сюжети на платформі <https://sheriffua.org/> та <https://vgoru.org/> та їх соціальних мережах через 30 днів після виходу кожного сюжету на філіях Суспільного. У звітному періоді вже розміщено **3 із 12** нових відеосюжетів. Решта будуть розміщені до березня 2021 року.

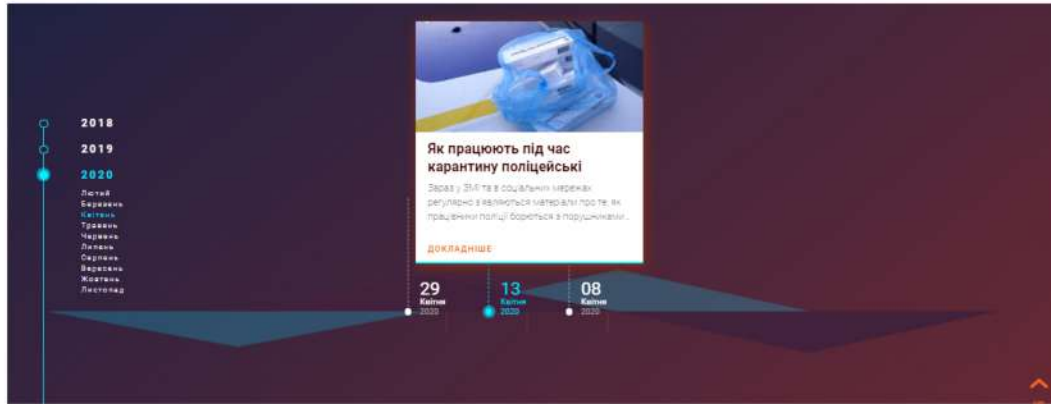
Таким чином, всього виходить в ефір **19 відеороликів** про шерифів у малих громадах замість 15-ти, запланованих у 2017 році. Вважаємо ці досягнення значними для проєкту.

Докладніше у **Додатку №5**

Розділи таймлайну

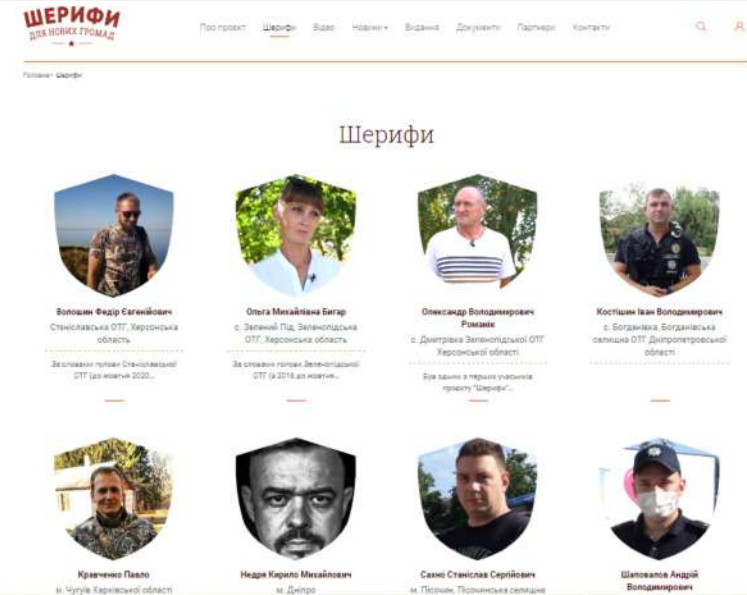
Хронологія появи та роботи шерифів

Регулярне поповнення розділів таймлайна онлайн платформи «Шерифи для нових громад» прикладами успішних практик впровадження інституту шерифів в малих громадах, взаємодії поліцейських офіцерів громад з місцевим населенням ОТГ, де виникають труднощі і спільний пошук рішень, просування змін в законодавстві України.

Впродовж 2020 року у розділ додано **25 статей**, які отримали найбільшу кількість переглядів, або мають суттєве інформаційне наповнення для проєкту.

Поповнено бази даних шерифів та поліцейських офіцерів громади. До них додано **48 контактів**.

Волошин Федір Євгенійович

Досьє шерифа

Населений пункт: Станіславська ОТГ, Херсонська область
 Телефон: 066 348 8668
 Посада: Інспектор з охорони правопорядку та благоустрою Станіславської ОТГ
 Роки роботи: з 2019 року
 Графік роботи: Ненормований робочий час
 Забезпечення: Є окремий кабінет, оргтехніка та канцелярія. У 2020 році на ремонт приміщення громада виділила 10 тис. грн. Також сільрада виділила у користування скутер, забезпечує пальним. Забезпечений зимовим та літнім форменим одягом. Має дозвіл на зберігання та вилк

2.5 Організація прес-турів до успішних громад у 6-ти областях для поширення інформації про життя громад, де працюють шерифи та методи організації безпеки запланована на 2021 рік.

Впродовж 2020 року організовано **18 показів** документального фільму «Українські шерифи» у співпраці з Мережею виїзних правопросвітницьких кіноклубів **Docudays UA**. Перегляди відвідали **471 особа** - жителі малих і середніх громад, серед яких керівники та депутати ОТГ, сільські голови, старости, представники поліції, вчителі, бібліотекарі і пересічні мешканці.

До того ж, через карантинні обмеження, один із показів відбувся просто неба, ще один показ відбувся в онлайні.

Успіхом є те, що фільм «Українські шерифи» відібраний для навчальної програми модераторів Docudays UA. Нині до мережі Docudays UA входить **348 кіноклубів**.

Понад заплановане - в рамках «Осінньої школи для модераторів кіноклубів Docudays UA» 24-30.09.2020 у селищі Коблево Миколаївської області відбулася презентація платформи «Шерифи для нових громад» та дискусія про шляхи створення інституту шерифів в малих і середніх громадах України за участю експертів та юридичними консультаціями відбулася. Однією із знакових подій «Осінньої школи» став показ та обговорення документальної стрічки «Українські шерифи» з режисером фільму **Романом Бондарчуком**, а також представлення проєкту «Шерифи для нових громад», одним із

координаторів проєкту Юрієм Чумаком та юристкою Оленою Старюк. За словами режисера стрічки, саме з легкої руки сільського голови Старої Збур'ївки Віктора Маруняка, за цими інспекторами закріпилася назва «шерифи». В якості «бонусу» було показано ролик «Коли неможливо викликати поліцію», що оповідає про «шерифів» з села Одринка Харківської області. Тема сільських шерифів викликала велике зацікавлення у модераторів мережі Докуклубів. На заході роздані флаєри, буклети та брошури з адресою сайту, лого партнерів, з QR-кодом на платформу, основною інформацією про проєкт та роботу шерифів. На заході були присутні близько **70 осіб**.

Через карантинні обмеження вперше Форум відбувся у вигляді Всеукраїнського телемарафону, який об'єднав всі регіони країни - 25 комунікаційних платформ у всіх регіонах України сформували інтерактивну мапу громадянського суспільства, яке продемонструвало єдність у часи непевності. Тема «Імунітет до ілюзій» зосередила на процесі розвитку спроможності організацій громадянського суспільства (ОГС) у мінливому та непростому середовищі. Платформа збрала понад **9400** переглядів онлайн, зареєстрованими заздалегідь представниками громадянського суспільства, органами влади, медіа, бізнесу та міжнародних партнерів. Окрема секція була присвячена взаємодії громадянського суспільства та органів державної і місцевої влади.

У Херсоні був організований майданчик для панельної дискусії, де були присутні також офлайн **40 осіб**, керівниця проєкту “Шерифи для нових громад” **Наталія Бімбірайте** зробила презентацію **“Успішні моделі організації безпечного середовища у сільських громадах”**. Подія транслювалася онлайн в прямому ефірі на фейсбук сторінці **“Шерифи для нових громад”**.

У херсонських ЗМІ та онлайн ресурсах вийшло **11** публікацій про проведення Форуму.

Докладніше у **Додатку №6**

3.1 Розроблена методологія тренінгу “Аудит безпеки”.

Проведений пілотний дводенний тренінг в Музиківській ОТГ Херсонської області 12-13 листопада 2020 року. Практичне проведення і застосування на рівні Музиківської ОТГ аудиту безпеки та формування безпекових ініціатив забезпечили експертка проєкту **Анжела Литвиненко** та керівниця проєкту **Наталія Бімбірайте**. Разом з 14-ма учасниками визначали алгоритм проведення аудиту безпеки, правила техніки безпеки, порядок систематизації даних, документування процесу, складання календарного плану, обговорення питань логістики, складання маршрутів, часові рамки проведення аудиту безпеки, планування подальших кроків.

Докладніше у **Додатку №7**.

Пілотний тренінг, проведений у Музиківці став результативним і успішним, а тема запитувана у громадах. Після тренінгу ми отримали запит від 3-х інших територіальних громад на навчання для системної побудови процесів безпеки.

У лютому 2020 року відбулася презентація проєкту на загальних зборах Херсонського регіонального відділення Асоціації міст України за участі керівниці проєкту Наталі Бімбірайте, координаторів та юриста. Виконавча директорка Лариса Оленковська запросила команду проєкту взяти участь у практикумах, які влаштовує АМУ для своїх членів і більш детально розповіли про форми організації безпеки у малих громадах, успіхи та виклики. Голови ОТГ дізнались про проєкт, їх зацікавили наші пропозиції. Зібрано **39 контактів ОТГ** та проведено анкетування **10 голів ОТГ**.

Результати анкетування показали, що рівень безпеки в громадах голови оцінюють нижче середнього. Роботою поліції на місцях в основному не задоволені, подекуди, взагалі відсутній зв'язок та співпраця поліції з сільрадами. У зв'язку з реформою, наприклад, з міста Таврійськ відділення поліції взагалі “зникло”. Між тим, рівень крадіжок та проблема з наркоманією у селах загострюються. На думку голів ОТГ, безпекові проблеми загострюються через недостатню чисельність дільничних поліцейських, їх віддалене географічне розташування та тривалий час приїзду поліції на виклик, відсутність патрулювання в сільській місцевості та відсутність “шерифів”. Докладніше у **Додатку №8**.

Проведення 6 регіональних односторонніх форумів спільно з Асоціацією об'єднаних територіальних громад та Центрами розвитку місцевого самоврядування «Успішні практики співпраці поліції та населення, труднощі та шляхи їх вирішення» для 30 осіб кожен, заплановані на 2021 рік.

3.3 Видання збірки «Успішні практики безпеки 2» з описом аналізу механізму взаємодії поліцейських офіцерів громади з населенням, встановлення хронології змін, визначення перешкод та прогалин нормативно-правового змісту; надання рекомендацій щодо їх подолання заплановано на **2021 рік**.

У Харківському національному університеті внутрішніх справ у лютому 2020 року організовані дві події.

13.02 - презентація напрацювань проекту "Шерифи для нових громад" та проведений показ стрічки «Українські шерифи». Захід був організований для **50 студентів** факультету №6 (права та масових комунікацій) Університету. Як зауважила декан факультету **Оксана Брусакова**, в жодній країні поліцейські не в змозі самотужки ефективно забезпечувати публічний

порядок без активної допомоги з боку громадян. При цьому плідна співпраця передбачає зусилля як поліції, так і громади, і повинна бути інноваційною, відповідати запитам та викликам сучасного суспільства.

Майбутнім правоохоронцям, юристам, психологам та спеціалістам з фінансів і кібербезпеки координатор проекту **Юрій Чумак** нагадав, що зараз у новостворених об'єднаних

територіальних громадах є можливість самостійно визначати пріоритети розвитку, і при цьому приділяти більшу увагу забезпеченню громадської безпеки, поєднуючи зусилля поліції та різні моделі вирішення безпекових питань за участі цивільних.

Вишу передані збірки «Успішні практики безпеки. Український масштаб» та рекомендовано до включення в навчальні програми для використання у навчальному процесі здобувачами вищої освіти в напрямку вдосконалення взаємодії Національної поліції з населенням.

20.02 - На плацу Харківського національного університету внутрішніх справ ключі від службових автівок отримали поліцейські офіцери громад, що мають приступити до виконання обов'язків у **13-ти ОТГ**. Координатор проекту **Юрій Чумак** взяв участь в урочистому врученні автівок та вручив поліцейським книжки «Успішні практики безпеки. Український масштаб».

Проведені переговори із заступником декана факультета №6 **Костянтином Свердліним** з приводу включення збірки «Успішні практики безпеки. Український масштаб» до навчального процесу. Костянтин Свердлін зазначив, що подібні заходи є напрочуд корисними для студентів вишу, адже дають нові знання та можливість розглянути певні правові питання під новим кутом зору.

Моніторинг проводився за наступними показниками:

Залучено

12 учасників на семінарах дільничних офіцерів поліції та поліцейських офіцерів громади у Миколаївській області на тему «Взаємодія поліції з населенням в контексті співпраці з ОТГ»

39 голів територіальних громад Херсонщини до презентації «Успішні практики співпраці поліції та населення, труднощі та шляхи їх вирішення»

7-х аналітиків та експертів для проведення аналізу механізму взаємодії поліцейських офіцерів громади з населенням:

Алла Тютюнник - експертка з прав людини, виконавчий директор Благодійної організації "Фонд милосердя та здоров'я", тренерка зі стратегій і тактик захисту прав людини та кампаній з едвокасі, членкиня правління Української Гельсінської спілки з прав людини, керівниця правозахисного департаменту Міжнародного фестивалю документального кіно з прав людини Docudays UA;

Леонід Бондарчук - експерт з медіа-стратегій правозахисних кампаній та кампаній едвокасі, головний редактор онлайн газети "Вгору";

Ангела Литвиненко - експертка з протидії гендерно зумовленому насильству, голова ГО ХОЦ «Успішна жінка», радниця з гендерної рівності голови ХОДА;

Максим Єлігулашвілі - фасилітатор діалогів та групової роботи, дослідник;

Альона Ращупкіна - директорка комунальної установи «Центр соціальних послуг» Чаплинської селищної ради.

Андрій Ткачов - помічник Голови Національної поліції України;

Світлана Рижкова - старший викладач кафедри адміністративного права, процесу та адміністративної діяльності Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ, майор поліції.

Зроблено

Видано та розповсюджено **8 Дайджестів «Безпекові ініціативи в Україні»**, шляхом електронної адресної розсилки

щомісяця виходило по **7 публікацій** на онлайн платформі «Шерифи для нових громад», по **15 публікацій** на Фейсбук сторінці проєкту, по **6 публікацій** - в рубриці «Безпека в громадах» в онлайн газеті «Вгору»

Планувалось

не менше **6-ти публікацій щомісяця**.
Таким чином, **завдання перевиконане на 467%**.

охоплення не менше **120 000 онлайн** за 2020 рік проєкту через проведення інформаційної кампанії, соціальними мережами, просування проєктних матеріалів в соц. мережах (Facebook, Youtube), роботу з коментарями і відгуками.

Реалізація проєкту дозволяє збирати, вивчати, аналізувати й узагальнювати практичний досвід організаційних форм безпеки в малих і середніх громадах України. Під час реалізації проєкту ми поширюємо приклади вирішення проблем силами сільської громади, що сприяє активізації громад інших сіл для застосування кращого досвіду роботи «шерифів».

Протягом реалізації проєкту ми вносили зміни до робочого графіку, через карантинні обмеження, викликані пандемією Covid-19, які змусили нас більшу частину заходів перенести в онлайн формат, або обмежити кількість відвідувачів. Деякі заходи довелося перенести на 2021 рік. Але команда проєкту доволі швидко адаптувалася до нових карантинних умов та обмежень та планує продовження діяльності, в тому числі за рахунок додатково залученого фінансування.

БЕРЕЗЕНЬ: 1. Участь в онлайн-презентації інтернет-сторінки «Громади проти COVID-19» (<https://razom.hromady.org>), що була створена Асоціацією Об'єднаних територіальних громад за підтримки Шведсько-українського проєкту «Підтримка децентралізації в Україні» SKL International, де команда проєкту «Шерифи для нових громад» тепер може розміщувати інформацію.

2. Участь Юрія Чумака в експертному обговоренні «Взаємодія поліції та населення в умовах карантину», де він представив напрацювання проєкту «Шерифи для нових громад» у дослідженні діяльності правоохоронців в умовах карантину.

КВІТЕНЬ: 3. Участь Ілони Коротіциної в онлайн-презентації інтернет-сторінки «Громади проти COVID-19» (<https://razom.hromady.org>), що була створена Асоціацією Об'єднаних територіальних громад за підтримки Шведсько-українського проєкту «Підтримка децентралізації в Україні» SKL International. На ресурсі розміщуються матеріали проєкту.

ТРАВЕНЬ: 4. Юрій Чумак взяв участь у ток-шоу Харківського обласного радіо «Про головне», присвяченого дослідженню довіри до поліції на Харківщині, говорили про проєкт «Шерифи для нових громад».

ЧЕРВЕНЬ: 5. Участь Наталі Бімбірайте, Олени Старюк та Вікторії Ільчишеної в Безпечовому Марафоні 2020, який організовувався громадською організацією «Інститут миру і порозуміння» за підтримки Міжнародного Фонду «Відродження» в рамках проєкту «Безпечна громада. Розвиток потенціалу стейкхолдерів».

6. Участь Олени Старюк у базовому тренінгу по Безпеці, Ніно Робакідзе, IREX

ЛИПЕНЬ: 7. Участь Олени Старюк в онлайн трансляції круглого столу з теми «Конфлікти в існуючих і нових ОТГ Херсонської області в умовах завершення децентралізації та пандемії».

8. Юрій Чумак взяв участь у круглому столі «Як забезпечити спроможність громад на адміністративному етапі реформи місцевого самоврядування?», організованому Національним інститутом стратегічних досліджень.

СЕРПЕНЬ: 9. Юрій Чумак виступив на регіональному круглому столі перед представниками ОТГ.

10. Юрій Чумак отримав перемогу за кращий сценарій «Підліткам – про права та правоохоронців» в конкурсі «Найкращий сценарій просвітницьких заходів з прав людини» від Департаменту розвитку мереж Docudays UA.

ВЕРЕСЕНЬ: 11. Участь Олени Старюк та Юрія Чумака у в рамках «Осінньої школи для модераторів кіноклубів Docudays UA» відбулися показ документальної стрічки «Українські шерифи» та дискусія про шляхи створення інституту «шерифів» у малих і середніх громадах України. Школа проходила в Коблево Миколаївської області. Обговорення документальної стрічки «Українські шерифи» з режисером фільму Романом Бондарчуком, а також представлення проєкту «Шерифи для нових громад», який вивчає успішний досвід містечок та міст України у вирішенні проблем із забезпечення публічної безпеки в громадах.

ЖОВТЕНЬ: 12. На початку місяця у соцмережі Фейсбук започаткована серія панельних дискусій «Взаємодія поліції та громади в Україні: будуємо діалог і синергію стейкхолдерів». Координатор проєкту у Херсонській та Миколаївській областях Ірина Ухваріна визнана однією з найбільш активних учасниць серії цих панельних дискусій! Учасники мали дискусії з експертами про плюси й недоліки реформи правоохоронних органів, про різні громадські інновації, про досвід інших держав. А також розробляли приклади спільних з правоохоронцями програм. Всього пройшло 7 онлайн-дискусій, зокрема, про: ефективну профілактику правопорушень, принципи взаємодії поліції та громади; безпеку дорожнього руху та виклики на дорозі; шляхи покращення взаємодії з поліцією в ОТГ; громадські консультативні групи; протидію домашньому насиллю; інклюзивний підхід у правоохоронній діяльності тощо.

13. Участь Ірини Ухваріної та Юрія Чумака у панельній дискусії на тему ефективності роботи громадських консультативних груп (ГКГ), розказали про проєкт «Шерифи для нових громад».

Алла Тютюнник

Леонід Бондарчук

Наталя Бімбірайте

Ілона Коротицина

Олена Старюк

Ірина Ухваріна

Юлія Ситник

Юрій Чумак

Дмитро Жуков

Анна Коваленко

Інна Кондрат'єва

Вікторія Ільчишена

Анжела Литвиненко

Тетяна Ленъ

Сергій Жук

Максим Єлігулашвілі

Світлана Рижкова

Андрій Ткачов

Альона Ращупкіна

📍 м. Херсон, вул. Бориса Мозолевського, 2, офіс 24

☎ +38 095 892 69 22, +38 (066) 810-67-47

✉ sheriffproject18@gmail.com

📘 <https://www.facebook.com/ukrainiansheriff/>

sheriffua.org

